

یادی از دکتر عبدالله شیبانی

(۱۲۸۲-۱۶ اردیبهشت ۱۳۷۹)

۵۲۱

شانزدهم اردیبهشت ماه سالروز درگذشت دکتر عبدالله شیبانی، استاد و رئیس دانشگاه تهران است. وی استاد علوم و فیزیولوژی (زیست‌شناسی) بود که در ۲۴ سالگی (۱۳۰۸) از زمره دومین گروه دانشجویان اعزامی، به فرانسه رفت و در سال ۱۳۱۴ با دریافت درجه دکتری دولتی از دانشگاه سوربن به ایران بازگشت و با سمت دانشیاری، در دانشکده علوم و دانشسرای عالی دانشگاه تهران به تدریس پرداخت. در اینجا به یاد دکتر عبدالله شیبانی بخشی از مقاله آقای ایرج افشار به نقل از بخارای شماره ۱۳-۱۴ (مرداد-آبان ۱۳۷۹) می‌آوریم:

بامداد که از خانه راه می‌افتاد، قصدش و مقصدش دانشگاه بود. پیاده به دانشگاه می‌آمد. اول وقت اداری و غالباً کمی زودترک در دفتر خود می‌بود. پشت میز اداری نمی‌نشست. صندلی اش را نزدیک در ورودی اطاق گذاشته بود. بر آن صندلی می‌نشست. این صندلی معمولی و شبیه لهستانی بود. مراجعان بر صندلی‌های رو به روی او می‌نشستند. اطاق ساده بود. از میل در آن جا خبری نبود. اطاقش در طبقه پنجم ساختمان دبیرخانه بود. هیچ‌گاه به آسانسور سوار نمی‌شد. از پله‌های هر طبقه بالا می‌رفت و راهروی آن طبقه را قدم زنان می‌گذشت و با کارمندان سلام علیک می‌کرد و از پله طرف دیگر به طبقه بعدی می‌رسید. در محوطه اداری و در دفترش، نشنیدم و ندیدم که چیزی خورده باشد. بُردبار و کم خوراک بود. شاید دانایی ژرفش بر علم بیولوژی او را به قبول این آداب واداشته بود.

شیبانی از دوستداران فرهنگ و ادب و شعر و تاریخ ایران بود و توجه داشتن به نسخ خطی نموداری از آنها بود. شاید چکهای خریداری هشتاد درصد نسخ خطی که در دانشگاه موجود است، به امضای او پرداخت شده باشد. او همیشه در جریان خریداری این گونه آثار می بود.

به مباحث ایران شناسی نیز علاقه مند بود و نسبت به دانشجویان خارجی که برای تحصیل درین رشته به ایران می آمدند، نظر عنایت و احترام داشت. شرکت در مجامع و کنگره هایی را که در ممالک مختلف برای مواضع ایران شناسی تشکیل می شد ضروری می دانست و اگر می بایست افراد شرکت کننده را دانشگاه معین کند، می کوشید صاحبان صلاحیت شرکت کنند. یادم نمی رود وقتی که قرار بود سمینار نسخ خطی با همراهی یونسکو در کابل برگزار شود، دعوت نامه را نزد من فرستاده بود و ذیل آن نوشته بود به این مضمون که اشخاص وارد و مطلع بر احوال نسخ خطی را معرفی کنید. نامه های مرحومان محمدتقی دانش پژوه و دکتر عباس زریاب [خویی] و دکتر حسین محبوبی اردکانی را به ایشان پیشنهاد کردم. فرمود هر سه نفر را می شناسم و می دانم که در دانشگاه بهتر از آنها نداریم، دیگر لزومی ندارد که از دانشکده ها سؤالی بشود. همینها تشریف ببرند.

خودش هیچ گاه به هیچ مأموریتی از جانب دانشگاه به خارج نرفت. هیچ دعوتی را نپذیرفت. تمایلی شخصی به قبول این گونه دعوتها نداشت. در حالی که می توانست سالی دو سه بار به این سو و آن سوی جهان برود.

عجب دارم ازین که دانشگاهیان نزدیک و همکار او درباره او قلم فرسایی نکردند یا من ندیدم. کاش ایرج پناه که سالهای دراز دفتر اداری ایشان را در عهده تصدی داشت چیزی می نوشت و سجایای کاری و اخلاقی آن مرد شایسته را عنوان می کرد.

همسرش فرانسوی بود به نام ژانت. او در دانشکده ادبیات سمت دانشیاری زبان فرانسه داشت و کتاب خوبی به زبان فرانسه نوشته است به نام سفرهای اروپاییان به ایران. ضیاءالدین دهشیری آن را به فارسی ترجمه کرده است (۱۳۵۳).

خانواده سریر احمد خان شیبانی

سر خانوادگی سریر احمد خان شیبانی فرزند الراحمن شیبانی فرزند سریر احمد ادیب

قبر تاج فرزند تقوالله معین الوزراء و نوش آفرین

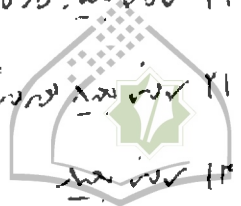
فرزندان

زینباده ۲۴ شعبان ۱۳۱۱ ۴ روزه بعد از تولد زاده ۲۰ ۱۳۱۱ فرزند ملک شیبانی در قید حیات است

علا علی ۲۲ شعبان ۱۳۱۳ ۴ روزه بعد از تولد زاده - ۴ روزه در آبروی

فتح الله ۲۹ رمضان ۱۳۱۵ ۴ روزه بعد از تولد زاده ! دکتر محمد شیبانی فرزند

۱۳۱۶ ۱ ذیحجه ۱۳۱۸ ۲۱ روزه بعد از تولد زاده ۲۰ روزه فتح الله داماد الله خان

۵۲۲

۱۳ روزه بعد از تولد

ندالله ۴ شعبان ۱۳۱۲ ۱۴ روزه بعد از تولد زاده ۱۳۱۲ مادر فرزند

صغری نام ۱۳۲۵ ۱۳ روزه بعد از تولد

فتحعلی ۱۵ مهر ۱۳۲۸ ۲۴ روزه بعد از تولد

انزاده ۲۱ مهر ۱۳۲۰ ۴ روزه بعد از تولد - محل دفن بهشت زهرا معراج خانوادگی

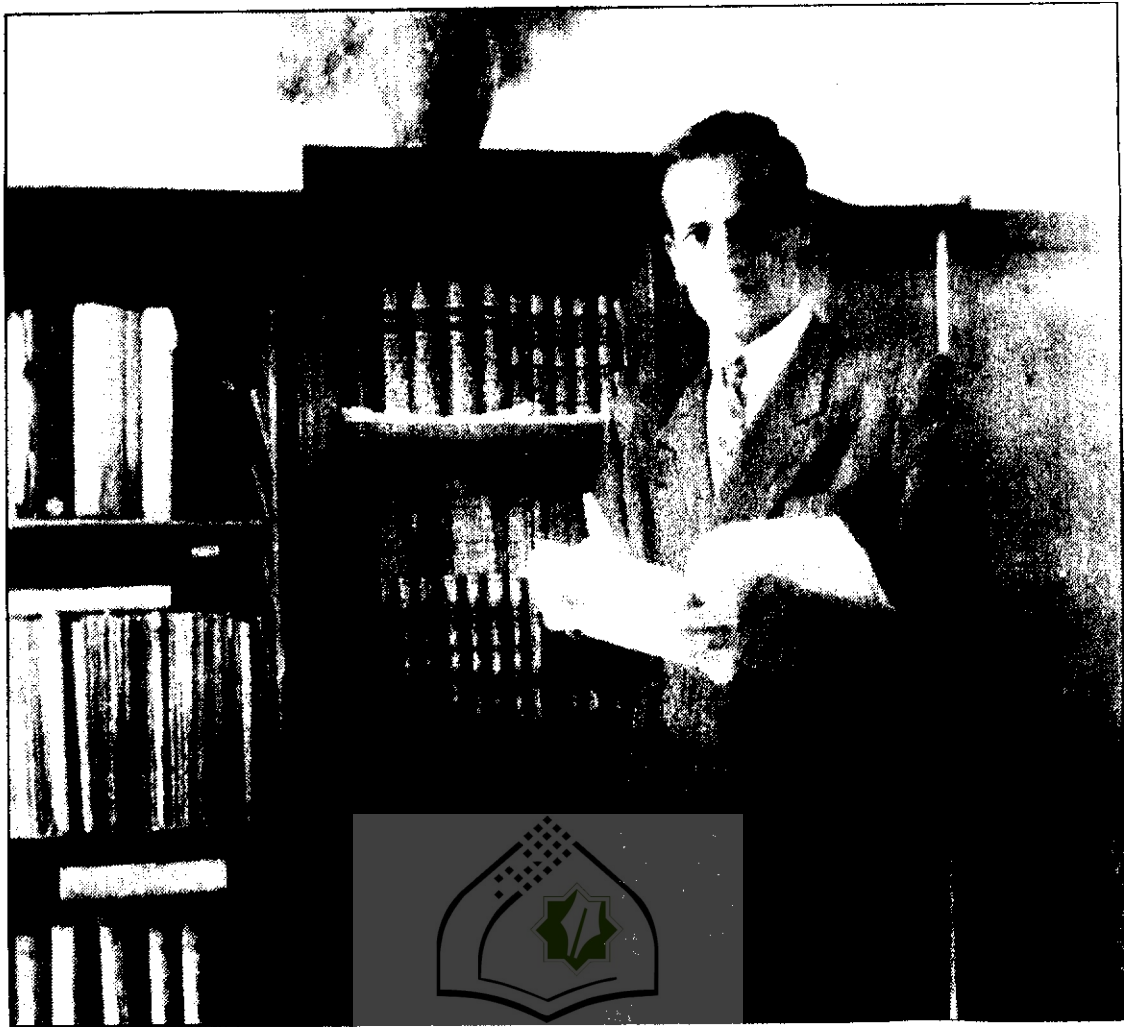
تولیده پس از تحصیلات ابتدایی و متوسطه و دی خدمات در اداره تلافی با دانشجو

اعوان دولت در ۱۳۰۸ شمسی به عنوان مأموریت گودم تحولات عالی راه آن کشور بیابان

در باره دکتر زاری برای خدمات مباحث گودم بود که در فروردین ۱۳۱۵

معلی در رشته تربیت مناسی در دانشسرای عالی (دانشگاه تهران) به خدمت مشغول شد

در ۱۳۰۷ (۱۳۱۱ تا ۱۳۰۷) پس از گذشتن از مراحل مختلف با توجه استادی دانشگاه تهران

• زنده‌یاد دکتر عبدالله شیبانی

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم پزشکی
 خدمت مقدس معالی را از آن دار در همین دهه‌های خدمت فرهنگی نهادار: دانشگاه اهر
 سمت معاونت دانشگاه و ریاست دانشگاه و مدیرکل و معاونت دانشگاه، ماریاست دانشگاه تهران
 نیز مشغول بود. است با اینکه ما به از تشویق و ترغیب بود. است که بهر حال مورد توجه
 و عنایت قرار داشته است. قدرنامه‌های مختلف و نشان‌ها و جایزه‌ها و عنوان اسنادی
 نمونه‌ای از تشویق و عنایت است که نشان بر وجهه دار شده است.

● دانشسرای عالی (خرداد ۱۳۱۵) دکتر عبدالله شیبانی نفر هشتم از راست

۵۲۵

● دانشسرای عالی (خرداد ۱۳۲۰) با دانشجویان و استادان

۵۲۶

● دکتر عبدالله شببانی در یکی از مراسم دانشگاهی

● دکتر شببانی و دیگر استادان در اجلاس سالانه دانشگاه تهران

● دکتر عبدالله شببانی در یکی از مراسم دانشگاهی

● همی تدریس دانشکده علوم - بزرگداشت دکتر عبدالله شیبانی و دکتر بدایله سجایی

● آیین دانشگاه فیزیولوژی (۱۴ اردیبهشت ۱۳۷۱)

● یاریس (۱۳۷۰) دکتر عبدالله شیبانی و مهندس پیروز شیبانی

۵۲۹

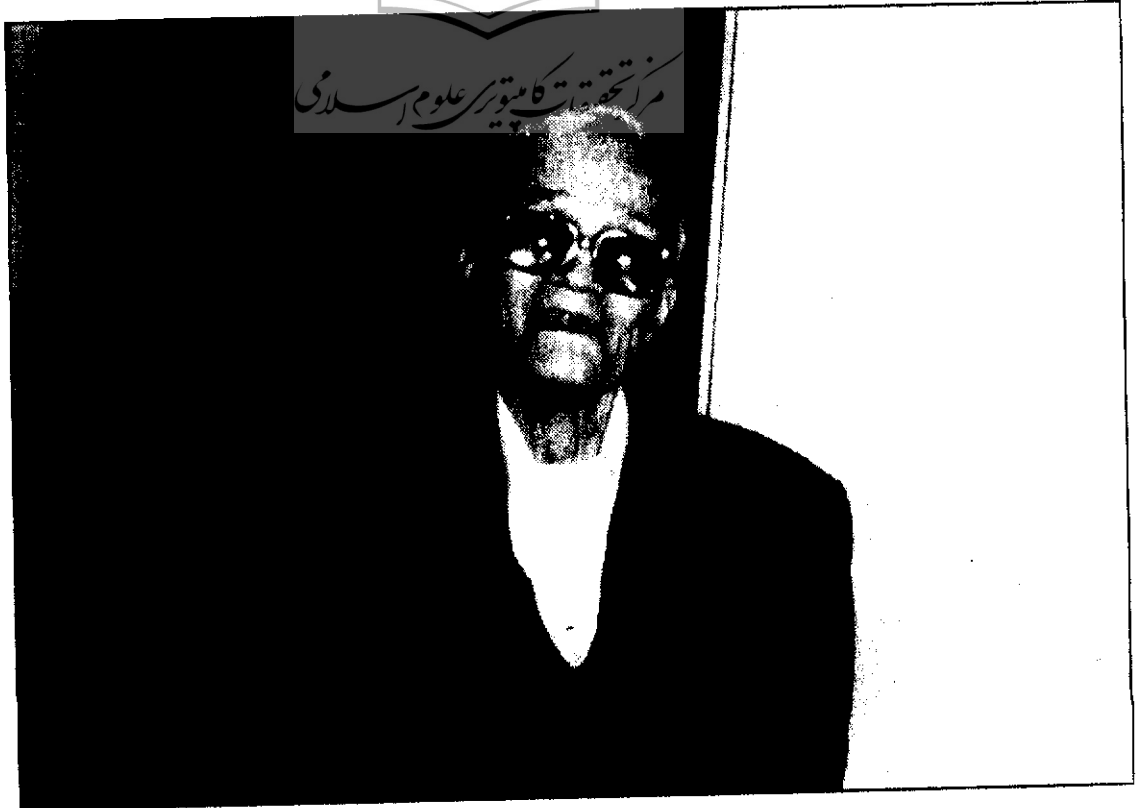
● دانشکده علوم (خرداد ۷۱) از راست: دکتر اسفندیاری - دکتر ملک قاسمی - دکتر شیبانی

و خانمها: انسیه سجادیپور (شیبانی) - سید یزدانی و عمید

● با دانشجویان و اساتید دانشگاه

۵۳.

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

● زائر آجرین عکسهای دکتر عبدالله شبانی